

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20C/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120208558
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120208558.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcu Ľ. O., K.. XX.X.XXXX, I. O. V., P. X, právne zastúpený: JUDr. Gabriela Borovská, advokátka so sídlom Michalovce, Kpt. Nálepku č. 20, proti žalovanej: X. O., K.. XX.X.XXXX, I. O. V., P. X, právne zastúpená: JUDr. Ľuba Berezňaninová, advokátka so sídlom Prešov, Hlavná 45, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, takto

rozhodol:

I. Z vecí patriacich do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu do výlučného vlastníctva žalobcu prikazuje byt č. 9 nachádzajúci sa na 4. poschodí bytového domu, súpisné číslo bytového domu XXXX, K. T.. P., B. Č.. X, ktorý je postavený na parcele D. S. Č.. XXXXX so všetkými jeho súčasťami a príslušenstvom, spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 73/2190 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 73/2190 na pozemku parcela D. S. Č.. XXXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 368 m², ktorému zodpovedá výmera 12,267 m², to všetko zapísané na LV č. XXXXX a LV č. XXXXX, katastrálne územie V., R. V., R. V., v zostatkovej hodnote 80.000,- eur.

II. Na vyrovnanie rovnosti podielov oboch strán sporu zo zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov je žalobca povinný zaplatiť žalovanej finančné vyrovnanie vo výške 25.352,19 eura, v lehote 60 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou súdu 16.10.2014 sa žalobca domáhal, aby súd vyporiadal zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalobcu a žalovanej, ktoré vzniklo uzavretím ich manželstva dňa 4.10.2003 a zaniklo rozvodom manželstva rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 24P/325/2013 zo dňa 6.11.2013, právoplatný 3.12.2013. Počas trvania manželstva nadobudli žalobca a žalovaná do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nasledovné aktíva a pasíva:

1./ nehnuteľné veci - byt č. X, nachádzajúci sa K. X. poschodí bytového domu, súpisné číslo bytového domu: XXXX na ul. P., B. Č.. X, ktorý je postavený na parcele C KN XXXXX so všetkými jeho súčasťami a príslušenstvom, spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 73/2190 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 73/2190 na pozemku parcela C KN č. XXXXX zastavané plochy a nádvoría o výmere 368 m², ktorému zodpovedá výmera 12,267 m², to všetko zapísané na LV č. XXXXX, vedeného Správou katastra V., v katastrálnom území: V., s príslušenstvom odhadom hodnota nehnuteľnosti cca o výške 58.000,- eur - na ktorej sme sa s odporkyňou zhodli

2./ motorové vozidlo - osobné motorové vozidlo zn. OPEL MERIVA, rok výroby 2007, evidenčné číslo: V. - zostatková hodnota k zániku BSM je 5.000,- eur - na ktorej sme sa s odporkyňou zhodli

3./ hypotekárny úver - čerpaný z peňažného ústavu Prvej stavebnej sporiteľne, a.s. číslo zmluvy o pôžičke č. 2568211301 zo dňa 1.5.2006, pričom zostatok na úvere ku dňu 23.6.2014 predstavuje sumu 9.352,44 eura.

2. Ďalej dal žalobca súdu do pozornosti, že na kúpu bytu prispel čiastkou 37.200,- eur zo svojich výlučných prostriedkov získaných predajom bytu na ul. Obrancov mieru 3, Prešov, ktorý bol vo výlučnom vlastníctve žalobcu a nadobudol ho pred uzavretím manželstva. Na zvyšok zaplatenia kúpnej ceny bytu čerpali bývalí manželia úver z Prvej stavebnej sporiteľne, a.s.. Žalobca tiež uviedol, že motorové vozidlo zakúpené v roku 2007 bolo financované z peňažného príspevku poskytnutého Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov sumou cca 8.300,- Eur a výlučnými finančnými prostriedkami žalovanej v sume 7.000,- Eur. Zostatková hodnota motorového vozidla ku dňu zániku BSM je 5.000,- Eur. V žalobnom návrhu žalobca ďalej uvádza, že finančné prostriedky na nehnuteľnosť vo výške 700,- Eur mu darovala matka a rovnako mu darovala gaučovú súpravu v nadobúdacej hodnote 663,- Eur. Žalobca navrhol vyporiadať BSM spôsobom, že do výlučného vlastníctva svojho navrhol prikázať osobné motorové vozidlo zn. OPEL MERIVA rok výroby 2007, EČV: V., do výlučného vlastníctva žalovanej byt č. 9, nachádzajúci sa na 4. poschodí bytového domu, súpisné číslo bytového domu 6485 na ul. P., B. Č.. X, ktorý je postavený na parcele C KN XXXXX so všetkými jeho súčasťami a príslušenstvom, spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 73/2190 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 73/2190 na pozemku parcela C KN č. XXXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 368 m², ktorému zodpovedá výmera 2,267 m², to všetko zapísané na LV č. XXXXX, vedeného Správou katastra Prešov, v katastrálnom území Prešov, spolu s príslušenstvom. Do výlučného vlastníctva žalovanej tiež navrhol prikázať záväzok z poskytnutého úveru čerpaného z peňažného ústavu Prvej stavebnej sporiteľne, a.s., číslo Zmluvy o pôžičke č. 2568211301 zo dňa 1.5.2006. Titulom úplného vyporiadania BSM navrhol zaviazat' žalovanú zaplatiť mu sumu 41.786,78 Eur v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku a tiež nahradiť trovy konania.

3. Žalovaná uviedla, že príjem nadobudnutý z kúpy bytu je príjmom patriacim do BSM, nakoľko bol nadobudnutý počas trvania manželstva. Vo vzťahu k motorovému vozidlu žalovaná uviedla, že motorové vozidlo bolo zakúpené pre potreby ťažkého zdravotného stavu žalobcu, a teda patrí do jeho výlučného vlastníctva, nakoľko je aj pre potreby žalobcu upravené. Na kúpu motorového vozidla prispela žalovaná sumou cez 7.000,- Eur (neskôr upresnené 7.341,57 Eur a so zohľadnením opotrebenia navrhla vrátiť 7.000,- Eur). Vo vzťahu ku daru matky žalobcu v jeho prospech vo forme gaučovej súpravy, ako aj finančných prostriedkov, nejedná sa o vec patriacu do BSM, ale o dar. Suma 25.000,- Sk, teda 8.289,12 Eur, ktoré boli poskytnuté žalobcovi na účely kúpy motorového vozidla sú z pohľadu žalovanej spoločnými finančnými prostriedkami, ktoré boli vynaložené na výlučný majetok žalobcu, teda na motorové vozidlo, rovnako ako suma 7.000,- Eur, ktoré poskytla žalovaná. Žalovaná navrhla BSM vyporiadať spôsobom, že predmetom vyporiadania má byť byt v hodnote 58.000,- Eur, pohľadávka zo spoločného majetku 25.000,- Sk (8.289,12 Eur) a 7.000,- Eur majetok žalovanej, pasíva čerpaného úveru 9.300,- Eur. Celková hodnota aktív predstavuje 72.289,- Eur a po vydelení dvomi suma pre každého predstavuje 36.144,50 Eur, podiel na pasívach 4.650,-Eur. Žalovanej má byť prikázaný byt v hodnote 58.000,- Eur, čím oproti svojmu podielu nadobudla majetok o viac ako 21.855,50 Eur a zároveň prikázať jej spoločný dlh, čím je potrebné z aktív odpočítať záväzok polovice dlhu žalobcu, teda 4.650,- Eur. Žalovaná má tak na vyrovnanie podielov vyplatiť 17.205,50 Eur.

4. V priebehu konania žalovaná argumentačne doplnila svoje vyjadrenie vo vzťahu k výlučnému vnosu žalobcu finančnými prostriedkami vo výške 37.200,- Eur, ktoré získal odpredajom bytu vo výlučnom vlastníctve. Žalobca predmetný byt nadobudol pred uzavretím manželstva za sumu 442,57 Eur. Okresným úradom Prešov bol žalobcovi pred uzavretím manželstva so žalovanou priznaný peňažný príspevok na úpravu bytu vo výške 4.216,66 Eur. To znamená, že žalobca pred uzavretím manželstva investoval do sporného jednoizbového bytu sumu 4.659,23 Eur, zaokrúhlene 4.700,- Eur. Predmetný byt odpredal za 37.200,- Eur kúpnu zmluvou zo dňa 27.9.2010. K predaju došlo počas trvania manželstva. Žalovaná ďalej cituje rozhodnutia súdov napr. rozsudok Mestského súdu v Prahe 24Co/15/1997, rozhodnutie NS ČSSR R 42/1972, rozsudok NS ČR 30Cdo/2051/2001 a 22Cdo/798/2004. Keďže kúpna cena bola vyplatená počas trvania manželstva účastníkmi, nie je možné ju považovať za výlučný vnos žalobcu. Výlučný vnos žalobcu je len suma 4.700,- Eur. Do jednoizbového bytu boli počas trvania manželstva investované finančné prostriedky na úpravu kuchynskej linky podľa príjmových pokladničných dokladov v celkovej hodnote 13.310,- Sk/441,81 Eur. Tiež za predmetný byt bolo počas trvania manželstva Mestu Prešov zaplatená čiastka vo výške 174,67 Eur za účelom uskutočnenia

predaja bytu. Je preto vylúčené, aby bolo povinnosťou žalovanej uhrádzať titulom úplného vyrovnania sumu 41.786,78 Eur. Žalovaná tiež poukázala na to, že sa stará o maloleté dieťa pochádzajúce z manželstva a s poukázaním na zdravotný postih žalobcu ostáva celá starostlivosť predovšetkým na žalovanej. V neposlednom rade žalovaná navrhla, aby súd zohľadnil ako jej výlučnú investíciu sumu 2.519,42 Eur investovanú do trojizbového bytu na ulici P. B. V., ktoré získala zrušením svojej životnej poisťky uzavretej pred uzavretím manželstva a peniaze boli použité na kúpu kuchynskej linky vyrobenej na mieru. Žalovaná teda navrhla prikázať do jej výlučného vlastníctva trojizbový byt, úver, osobné motorové vozidlo navrhla prikázať žalobcovi a na vyrovnanie podielov navrhla sumu 24.200,- Eur, ktorou by bola zaviazaná na úhradu žalobcovi v lehote 6 mesiacov.

5. Žalobca sa vo vyjadreniach nestotožnil s tvrdením žalovanej, nakoľko sumu 37.200,- Eur považuje za svoj výlučný vnos s poukázaním na transformáciu majetku, ku ktorej došlo predajom bytu za 37.200,- Eur, na základe čoho následne bývalí manželia čerpali nižší úver na kúpu väčšieho bytu.

6. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 22. júna 2017, č.k. 15C/359/2014 - 121 vyporiadal BSM nasledovne:

I. Z vecí patriacich do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu do výlučného vlastníctva žalobcu prikazuje tieto veci:

hnutelné veci:

motorové vozidlo - osobné motorové vozidlo zn. OPEL MERIVA, rok výroby 2007, evidenčné číslo V. - zostatková hodnota 5.000,- Eur

nehnutelnosť:

byt č. X nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu, súpisné číslo bytového domu XXXX, na ul. P., B. Č.. X, ktorý je postavený na parcele D. S. Č.. XXXXX so všetkými jeho súčasťami a príslušenstvom, spoluvlastnícky podiel vo veľkosti XX/XXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 73/2190 na pozemku parcela C KN č. XXXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 368 m², ktorému zodpovedá výmera 12,267 m², to všetko zapísané na LV č. XXXXX a LV č. XXXXX, katastrálne územie V., R. V., R. V., v zostatkovej hodnote 58.000,- eur.

II. Žalobca preberá zostatok úveru poskytnutého Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s., číslo Zmluvy o pôžičke č. 2568211301 zo dňa 1.5.2006.

III. Na vyrovnanie rovnosti podielov oboch strán sporu zo zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov je žalobca povinný zaplatiť žalovanej finančné vyrovnanie vo výške 14.406,- Eur, v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

IV. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

7. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolania obaja účastníci.

8. Žalobca navrhol rozsudok zmeniť tak, aby z titulu vyrovnania mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 10 561,50.- €. Pri vyporiadaní motorového vozidla sa vôbec nezohľadnil jeho výlučný vnos na kúpu vo výške 8 298.- €. Rovnako je nesprávny záver o preukázaní výlučnej investície žalovanej vo výške 2 519,42.- € do bytu v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Samotná skutočnosť, že žalovanej boli vyplatené finančné prostriedky zrušením životnej poisťky žiadnym relevantným spôsobom nepreukazuje, či tieto boli aj fakticky, reálne investované, resp. v akom rozsahu do spoločného majetku.

9. Žalovaná navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Zdôraznila, že rozsudok je vrcholne nespravodlivý a jednostranný. Žalobcovi bol priznaný prakticky celý vnos vo výške 37.200.- eur, pričom jej vnos bol redukovaný. K redukcii došlo z dôvodu, že jej finančné prostriedky boli vynaložené na hnutelné veci podliehajúce opotrebeniu. Hoci z odôvodnenia rozhodnutia to priamo nevyplýva, z jeho obsahu možno usudzovať, že pri posudzovaní otázky započítania vnosu žalobcu došlo k stotožneniu sa s argumentáciou žalobcu o transformácii majetku. Podľa žalobcu predajom jednoizbového bytu v jeho výlučnom vlastníctve malo dôjsť k prostej premene vecí na peniaze. Transformáciou majetku sa rozumie obyčajná premena bytu na peniaze, pričom musí platiť, že nepribudne žiaden majetok navyše. Inak povedané, žalobca dostane za byt toľko, koľko zaň dal, keď ho nadobudol, a to, o čo ho zhodnotil pred uzavretím manželstva. Žalobca jednoizbový byt nadobudol a pred manželstvom zhodnotil na sumu 4 700.- eur a ten istý byt potom počas manželstva predal za 37 200.- eur. Jeho prvotná investícia sa mu tak v konečnom dôsledku zhodnotila 7,9 násobne. Ak žalobca kúpil jednoizbový byt pred manželstvom v sume 4 700.- eur, vrátane dodatočných investícií vynaložených pred manželstvom o transformáciu majetku v ponímaní ustálenej judikatúry by sa jednalo vtedy, ak by za túto cenu byt počas manželstva

aj predal. To sa ale preukázateľne nestalo. Bolo preukázané, že po uzavretí manželstva boli v tomto byte urobené investície v celkovej výške 589,48.- eur čo samo o sebe nemohlo spôsobiť zásadnú zmenu v kúpnej cene, za ktorú ho žalobca počas manželstva predal. Táto kúpna cena bola dosiahnutá objektívnou skutočnosťou nezávislou od vôle, či akéhokoľvek výrazného pričinenia sa žalobcu, a to situáciou na trhu s bytmi v čase jeho predaja v roku 2009. Suma 32500.- eur prevyšujúca reálnu investíciu vynaloženú žalobcom na nadobudnutie jednoizbového bytu pred manželstvom, nie je jeho výlučným vnosom do BSM, ale je spoločným majetkom strán sporu. Ide totiž o príjem, ktorý z povahy veci je súčasťou BSM a nie je výlučným majetkom žalobcu. Tento preto nemá nárok na zápočet sumy 36905.- eur ale maximálne sumy 4 700.- eur s prihliadnutím na investície do tohto bytu uskutočnené po uzavretí manželstva so žalovanou.

10. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 25. apríla 2018, č.k. 7Co/1/2018 - 173 vyššie uvedený rozsudok potvrdil.

11. Proti rozsudku odvolacieho súdu žalovaná podala dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“).

12. Na odôvodnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP žalovaná uviedla, že «Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ako aj súdu I. stupňa vyplýva, že tieto pri svojom rozhodovacom procese nijakým spôsobom nevyriešili námietku žalovanej, ktorá sa domáhala priznania vyššie špecifikovaného bytu do jej výlučného vlastníctva, a to aj z dôvodu, že v tomto byte žije spolu s maloletou dcérou: Janka Belišová, nar. 18.05.2008. Maloletá je taktiež dcérou žalobcu. Žalovaná rovnako namietala, že počas trvania manželstva so žalobcom sa sama starala o chod spoločnej domácnosti, ako aj o maloletú dcéru. Žalobca sa aj kvôli svojmu zdravotnému hendikepu nemohol sám starať o domácnosť, ani o dcéru. V nadväznosti na to, mala žalovaná za to, že túto skutočnosť je potrebné pri vyporiadavaní BSM zohľadniť, a to napr. disparitou podielov strán sporu. Súd I. stupňa k tomu uviedol, že nezistil na takýto postup dôvod. Bližšie však už nevysvetlil, ako vyhodnotil vyššie uvedené skutočnosti. Súd I. stupňa a rovnako odvolací súd, nijakým spôsobom nezohľadnili tú skutočnosť, že v predmetnom byte nežije žalovaná sama, ale spolu s maloletou dcérou ... Vyššie uvedený procesný postup súdov I. a II. stupňa, nemožno mať iba za tzv. inú vadu konania, ktorá nemala vplyv na meritórne rozhodnutie. Práve naopak, zastávam názor, že ak by súdy oboch stupňov riadne prihliadli na najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktoré pochádza z manželstva uzavretého medzi stranami sporu, nepochybne by predmetný byt bol priznaný do výlučného vlastníctva žalovanej, s povinnosťou vyplatiť žalobcu. Vyššie uvedeným postupom teda na strane žalovanej, ktorá má maloletú dcéru v osobnej starostlivosti, došlo k tak vážnemu zásahu do jej procesných práv, že v konečnom dôsledku jej súdy oboch stupňov znemožnili uplatnenie tých procesných práv, ktoré jej ako strane sporu a zároveň matke maloletého dieťaťa, ktorého je zákonným zástupcom a háji jeho najlepší záujem, patria. V konečnom dôsledku tak súdy svojimi rozhodnutiami v predmetnej právnej veci, bezprecedentným spôsobom zasiahli do práv maloletého dieťaťa garantovaných medzinárodným Dohovorom OSN o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“), ktorého signatárskym štátom je aj Slovenská republika. Z tohto hľadiska sa napadnuté rozsudky súdov I. a II. stupňa javia ako rozporné s medzinárodnou zmluvou, ktorou je SR viazaná». Žalovaná v súvislosti s touto vadou konania tiež namieta, že súdy pri vyporiadaní BSM nezohľadnili, že o spoločnú domácnosť, maloletú dcéru a aj samotného zdravotne handicapovaného žalobcu sa starala výlučne sama a túto starostlivosť vnímala ako svoj vklad do spoločného života. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti iba konštatoval, že nezistil dôvod, pre ktorý by mal priznať tzv. disparitu podielov, bližšie však už nerozvedol prečo neprijal jej argumenty o výlučnej starostlivosti o domácnosť a maloletú dcéru.

13. K prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP žalovaná uviedla, že «Z praxe najvyššieho súdu, a najmä súdov nižších stupňov, vyplýva, že naďalej uplatňujú stanovisko Nejvyššího soudu ČSR R 42/1972, podľa ktorého súdy prihliadajú na najlepší záujem maloletých detí pri vyporiadaní BSM spravidla pri riešení otázky, ktorému z bývalých manželov prikážu do výlučného vlastníctva veci patriace do BSM. V prejednávanej veci by bolo logické a nepochybne v záujme maloletej, ktorá v predmetnom byte v súčasnosti žije spolu so žalovanou, aby tento byt súdy prikázali do výlučného vlastníctva žalovanej. Tento postup je v praxi všeobecných súdov všeobecne prijímaný a uplatňovaný. Je preto pre žalovanú nepríjemným prekvapením zistenie, že práve v jej prípade bola táto otázka vyriešená

inak, a to bez ohľadu na záujem maloletej. Dá sa povedať, že v jej neprospech. Dôvody prečo sa tak stalo, v odôvodneniach napadnutých rozhodnutí chýbajú».

14. Žalovaná v ďalšom oponuje záveru odvolacieho súdu, že príjem z predaja veci patriacej do výlučného vlastníctva žalobcu, bez ohľadu na to, za akú cenu bola vec nadobudnutá, patrí do výlučného vlastníctva žalobcu a že kúpna cena je len hodnotovým ekvivalentom veci tvoriacej predmet kúpnej zmluvy v peniazoch, v dôsledku čoho nemôže tvoriť príjem patriaci do BSM. Žalovaná má za to, že «v prejednávanej veci bolo jednoznačne preukázané, že predajom bytu, ktorý nadobudol žalobca pred uzavretím manželstva, počas trvania manželstva, za kúpnu cenu, ktorá niekoľkonásobne prevyšovala pôvodnú nadobúdaciu cenu tohto bytu, je na jeho strane príjmom, o ktorý sa on sám nijako nepričinil. Bol dielom náhody a v konečnom dôsledku čistým ziskom žalobcu, ktorý má patriť do BSM. Zastávam názor, že tento príjem má podobnú povahu ako výnos z peňažných prostriedkov nadobudnutých jedným z manželov pred uzavretím manželstva. V takom prípade predmetné peňažné prostriedky ostávajú vo výlučnom vlastníctve jedného z manželov, avšak výnos z nich (napr. ich úročením na termínovanom vklade v banke), je spoločným príjmom manželov. Reálne teda žalobca zo svojho vynaložil na spoločný majetok sumu, ktorá predstavuje nadobúdaciu hodnotu 1-i bytu, ktorý nadobudol pred uzavretím manželstva, t.j. cca 4.700,- Eur. Preto má nárok na náhradu tejto sumy. Určite nie sumy, za ktorú tento byt počas manželstva predal, t.j. 37.200,- Eur».

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 25. apríla 2018 sp. zn. 7 Co 1/2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V rozhodnutí uviedol, že súd prvej inštancie rozhodnutie o prikázanie bytu v BSM do výlučného vlastníctva žalobcu v podstate odôvodnil (len) jeho lepšou dispozíciou vyplatiť žalovanej finančné vyrovnanie podielov strán na zaniknutom BSM a tým, že vyporiadavací podiel zo strany žalobcu bude nesporne nižší ako zo strany žalovanej so zohľadnením jeho výlučného vnosu». Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva, ako sa pri riešení tejto otázky vyrovnal so záujmom maloletej dcéry strán X. O., K. XX. Q. XXXX, ktorá bola po rozvoze strán sporu zverená do osobnej starostlivosti žalovanej. Za náležité vysporiadanie s otázkou, či súdom zvolené riešenie je v záujme maloletej, rozhodne nemožno považovať odôvodnenie, že „V neposlednom rade stojí za zváženie, či by v záujme žalovanej a jej maloletého dieťaťa bolo tak výrazné úverové zaťaženie a či by pre ňu bolo únosné“ (rozumej v záujme získania prostriedkov žalovanou na vyrovnanie podielov strán na zaniknutom BSM, poznámka dovolacieho súdu). «Potreby maloletých detí», ako jedna zo zákonom preferovaných hľadísk pri vyporiadaní BSM súdom, je síce neurčitým právnym pojmom, súd je však povinný aplikáciu a výklad tohto neurčitého právneho pojmu vo svetle skutkových okolností vo svojom rozhodnutí zdôvodniť. Neurčité právne pojmy v žiadnom prípade nie sú ustanoveniami, ktoré by súdu umožňovali ľubovôľu alebo ktoré by umožňovali súdu absolútne neobmedzenú úvahu. Neurčité právne pojmy vyžadujú „hodnotiace naplnenie“. Pri aplikácii práva musí v procese výkladu dôjsť k zohľadneniu istých okolností skutkového stavu hodnotiacim prístupom interpreta (Schlosser, H.: Výklad k práve, aplikácia práva a sudcovská tvorba práva, In: Večeňa, M. a kol. Teória práva, Bratislava, 2007).

16. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 29. júna 2020, č.k. 7Co/2/2020 - 263 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V rozhodnutí uviedol, že ust. § 150 Občianskeho zákonníka upravuje zásady, z ktorých je treba vychádzať pri vyporiadaní BSM. Svojou formuláciou a demonštratívnym výpočtom hľadísk, ku ktorým sa má pri vyporiadaní prihliadať, umožňuje súdu podľa okolností konkrétneho prípadu zohľadniť rôzne skutočnosti, ktoré môžu ovplyvniť spôsob vyporiadania BSM. Ak v konaní o vyporiadanie BSM vyjdú najavo rôzne skutočnosti odôvodňujúce prikázanie veci každému z bývalých manželov, je vecou úvahy súdu, aké riešenie zvolí a ktorému z bývalých manželov konkrétne vec z BSM prikáže. Táto úvaha súdu ale musí byť riadne odôvodnená, vychádzať z právne významných skutočností, ktoré vyšli najavo v konaní a nesmie byť zjavne neprimeraná. Vzhľadom na charakter hypotézy tejto právnej normy, pod záväznosťou zásad vyporiadania treba rozumieť povinnosť súdu v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo niektoré zo skutočností uvedených v predmetnom ustanovení nevzal do úvahy. Zákon pravda dáva súdu značnú mieru úvahy, ktoré zo skutočností a do akej miery zoberie do úvahy, súd ale musí riadne odôvodniť spôsob svojho rozhodnutia v tomto smere. Jednou zo zásad, ktoré sa uplatňujú pri vyporiadaní BSM je zásada ochrany záujmov maloletých detí. Na uvedené hľadisko sa prihliada najmä pri určení, aká konkrétna časť majetku pripadne do výlučného majetku manžela, ktorý má maloleté deti vo svojej výchove. Toto hľadisko nie je samo o sebe dôvodom na zmenu rozsahu podielov bývalých manželov na zaniknutom BSM. Potreby maloletých detí treba posúdiť podľa povahy konkrétneho prípadu. Potreby maloletých detí ako jedno zo zákonom preferovaných hľadísk pri vyporiadaní BSM súdom je síce

neurčitým právnym pojmom, avšak súd je povinný aplikáciu a výklad tohto neurčitého právneho pojmu vo svetle skutkových okolností vo svojom rozhodnutí zdôvodniť. Neurčité právne pojmy v žiadnom prípade nie sú ustanoveniami, ktoré by súdu umožňovali ľubovôľu alebo ktoré by umožňovali súdu absolútne neobmedzenú úvahu. Neurčité právne pojmy vyžadujú hodnotiace naplnenie. Pri aplikácii práva musí v procese výkladu dôjsť k zohľadneniu istých okolností skutkového stavu hodnotiacim prístupom interpreta. Vyššie uvedené hľadisko potreby maloletých detí, ktoré mohlo byť významné pre rozhodnutie súdu vyžadovalo jeho špecifickú odpoveď. Pokiaľ prvoinštančný súd takúto odpoveď v dôvodoch svojho rozhodnutia nedal, je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Rovnako špecifickú odpoveď vyžadovala otázka, ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí a otázka starostlivosti o maloleté dieťa strán a obstarávania spoločnej domácnosti, ktorá v odôvodnení rozhodnutia tiež absentuje.

17. V ďalšom uložil súdu prvej inštancie vyrovnať sa s otázkou potrieb maloletého dieťaťa strán sporu, s otázkou, ako sa každý z manželov staral o rodinu a ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí a tiež aj s otázkou starostlivosti o maloleté dieťa strán sporu a obstarávania spoločnej domácnosti a následne rozhodnúť tak, aby štruktúra odôvodnenia rozhodnutia zodpovedala zásadám vyplývajúcim z ust. § 220 ods. 2 CSP.

18. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a žalovanej, rozsudkom OS Prešov 24P/325/2013, výpisom z LV č. XXXXX, XXXXX, kat. úz. V., osvedčením o evidencii motorového vozidla, kúpnu zmluvou o prevode vlastníctva uzavretou medzi L. O. U. E. W. P. 27.9.2010, potvrdením o zaplatení kúpnej ceny bytu z 13.7.2009, Zmluvou o prevode vlastníctva bytu uzavretou medzi Mestom Prešov a L. O., potvrdením Allianz storno poisťovnej zmluvy, potvrdením o aktuálnom zostatku dlžnej sumy čerpaného úveru, výzvou na vypratávanie nehnuteľnosti na č.l. 12-13, Stanoviskom žalovanej na č.l. 32-36, Rozsudkom Okresného súdu Prešov na č.l. 37-41, Výpisom z účtu na č.l. 42-51, Vyjadrením žalobcu na č.l. 16-18, Posudkom úradu práce na č.l. 19-21, Potvrdením o invalidite na č.l. 22, Pracovnou zmluvou na č.l. 23-24, Dohodou o zmene obsahu pracovnej zmluvy na č.l. 25, Rozhodnutím Sociálnej poisťovne na č.l. 26, listom Znehodnotená zmenka na č.l. 27, Zmenkou na č.l. 28, Potvrdením o úhrade na č.l. 29, Potvrdením bytového družstva Prešov na č.l. 30, Čestným prehlásením na č.l. 59-60, listom Zmluva o stavebnom sporení zo dňa 14.10.2020, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil:

19. Zhodne s tvrdením strán sporu súd zistil, že žalobca a žalovaná boli manželmi, manželstvo uzavreli dňa 4.10.2003 v Prešove. Manželstvo strán sporu bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 24P/325/2013-49 zo dňa 6.11.2013. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 3.12.2013. Na čas po rozvoze bola maloletá dcéra X. O., K.. XX.X.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matky s povinnosťou otca prispievať na jej výživu sumou 80,- eur mesačne. Súd zároveň upravil styk otca s maloletou.

20. Ďalším nesporným tvrdením strán sporu je skutočnosť, že počas manželstva nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nehnuteľnosť - byt č. X, nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu súp. č. XXXX na ul. P., B. Č.. X, tak, ako je zapísaný na LV č. XXXXX s prísl.. Strany sa pôvodne zhodli na zostatkovej hodnote nehnuteľnosti vo výške 58.000,- eur. Na pojednávaní dňa 26.04.2021 sa strany zhodli na zostatkovej hodnote 80.000,- eur. Obe strany sporu pôvodne navrhli prikázať nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva žalovanej, v priebehu súdneho konania žalobca zmenil stanovisko keď navrhol prikázať nehnuteľnosť do svojho výlučného vlastníctva z dôvodu, že žalovaná nepredložila žiaden dôkaz o schopnosti vyplatiť žalobcu z BSM, naopak, žalobca takýto dôkaz predložil (bankový zostatok na účte žalobcu a jeho matky).

21. Ďalšou nespornou skutočnosťou medzi stranami sporu je existencia motorového vozidla zn. OPEL MERIVA rok výroby 2007, EČV: V., kde sa strany dohodli na zostatkovej hodnote motorového vozidla 5.000,- eur. Žalobca navrhol prikázanie motorového vozidla do svojho výlučného vlastníctva, voči čomu žalovaná nenamietala. Žalovaná pôvodne prezentovala názor, že osobné motorové vozidlo je výlučným majetkom žalobcu s odôvodnením, že auto je upravené pre potreby žalobcu titulom jeho zdravotného handicapu a aj finančné prostriedky vo výške cca 8.289,12 eura zo sociálneho zabezpečenia mu boli poskytnuté pre tento účel. Ku dňu vyhláseniu rozhodnutia motorové vozidlo neexistuje, keďže došlo k havárii a žalobca ho predal na súčiastky.

22. Existencia pasív BSM - čerpanie hypotekárneho úveru z Prvej stavebnej sporiteľne, a.s., číslo zmluvy 2568211301 zo dňa 1.5.2006 bolo tiež nesporným tvrdením strán sporu. Z listu zo dňa 09.08.2018 vyplýva, že tento úver bol úplne vyplatený.

23. Z predloženej kúpnej zmluvy o prevode vlastníctva medzi L. O. a E. W. zo dňa 27.9.2010 vyplýva, že L. O. ako predávajúci odpredáva E. W. ako kupujúcej byt č. 1 na prízemí bytového domu súp. č. XXXX, nachádzajúci sa v V. K. T. R. Q. X, postavený na pozemku parcela C KN XXXX aj s príslušenstvom a spoluvlastníckym podielom vo veľkosti XX/XXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu zapísané na LV č. XXXXX kat. úz. V. a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 39/2369 na pozemku parcela C KN č. XXXX - zastavené plochy a nádvoria o výmere 1081 m², ktorému zodpovedá výmera 17,796 m², zapísaný na LV č. XXXXX, kat. úz. V., za kúpnu cenu 37.200,- eur.

24. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov z 15.10.2007 vyplýva, že žalobcovi bol poskytnutý príspevok na kúpu osobného motorového vozidla v sume 250.000,- Sk (8.298,- eur) ako občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím.

25. Z potvrdenia o zaplatení kúpnej ceny bytu z 13.7.2009 vyplýva, že L. O. vyrovnal záväzok voči Mestu Prešov za odkúpenie bytu do osobného vlastníctva v čiastke 868,98 eura a zaplatil 30 % zrážku za poskytnutú zľavu 174,67 eura.

26. Žalovaná predložila súdu listinné dôkazy, ktoré mali preukazovať, že žalobca odkúpil jednoizbový byt, ktorého kúpnu cenu žiadal zohľadniť ako výlučný vnos na základe Zmluvy o prevode vlastníctva bytu medzi Mestom Prešov a žalobcom za sumu 15.686,- Sk/520,68 Eur ako kúpnu cenu bytu, pričom na úpravu bytu mu bol poskytnutý Okresným úradom v Prešove príspevok 127.031,- Sk/4.216,66 eura.

27. Žalobca vo výpovedi uviedol, že byt kúpil za slobodna a tento dal opraviť s pomocou rodinných príslušníkov za vlastné finančné prostriedky. Vo vzťahu k vyporiadaniu BSM navrhol postupovať v súlade so žalobným návrhom. V priebehu konania zmenil názor a navrhol prikázať tak hnutelné, ako aj nehnuteľné veci, ako aj práva a záväzky do svojho výlučného vlastníctva s povinnosťou vyplatiť žalovanú s poukázaním na to, že žalovaná v priebehu súdneho konania nepredložila žiaden dôkaz preukazujúci schopnosť vyplatiť žalobcu z BSM a žalovaná zrejme objektívne nemôže zabezpečiť sumu cca 40.000,- Eur na vyplatenie žalobcu z BSM.

28. Žalovaná vo výpovedi uviedla, že byt, ktorý sa počas manželstva predal a kúpna cena získaná predajom je z pohľadu žalobcu jeho výlučným vnosom tak je potrebné zohľadniť, že v priebehu manželstva sa byt zo spoločných investícií zhodnotil. Žalovaná prejavila eminentný záujem o prikázanie bytu do jej výlučného vlastníctva s ohľadom na maloletú dcéru, ktorá sa tam cíti príjemne a má tam okruh priateľiek. Súd preto žalovanej poskytol priestor na doriešenie finančných záležitostí tak, aby mala možnosť vyrovnat' vyrovnávací podiel v prípade, ak by jej bol prikázaný byt. Súd túto možnosť poskytol žalovanej opakovane potom, ako 8.12.2016 prezentovala svoje stanovisko, avšak tak na pojednávaní konanom dňa 23.3.2017 súdu uvedené preukázať nevedela a nevedela tak urobiť ani na pojednávaní konanom dňa 26.5.2017, keď súdu predložila len mailovú komunikáciu medzi ňou a hypotekárnou sprostredkovateľkou, o možnosť čerpať úver, čo ale z pohľadu súdu nepostačuje.

29. Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 27.10.2020 uviedla, že žalobca sa o ich maloletú dcéru nikdy nestaral a po rozvode sa o ňu prestal zaujímať, Určité obdobie si ani riadne neplnil svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť. V čase právoplatnosti predchádzajúceho rozsudku Krajského súdu v Prešove, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, t.j. k 16.06.2018, navštevovala maloletá dcéra strán sporu 4. ročník základnej školy v Prešove. Keďže žalobca žalovanú i s maloletou dcérou prakticky vyhodil z predmetného bytu, musela hľadať iné riešenie a pre dcéru zabezpečiť zodpovedajúce bývanie a občivu. Žalovaná bola v tom čase nezamestnaná. Nemá a nemala v V. a okolí žiadnu rodinu ani blízkych, preto sa rozhodla, že s dcérou odíde mimo V.. Naskytila sa jej práca v Piešťanoch, preto sa tam žalovaná s dcérou odsťahovala. Zároveň maloletá nastúpila v septembri 2019 v V. do 6. ročníka základnej školy. Uvedenú situáciu si žalovaná nespôsobilala sama. V prípade, že by jej súd prikázal do výlučného vlastníctva predmetný byt v V., ktorý bol súčasťou BSM strán sporu, táto by nemala dôvod odchádzať z V. a snažila by si nájsť prácu tu. Keďže však ani žalobca neprejavil zhovievavosť voči žalobkyni a najmä svojej vlastnej dcére, v tom zmysle, že by im ponúkol bývanie v predmetnom byte za symbolické nájomné alebo sa so žalovanou dohodol na inom kompromisnom riešení, žalovaná sa

musela v prvom rade postarať o dcéru. Ak by bola sama bez dcéry, išla by dočasne bývať hoc aj na ubytovňu alebo na internát. Avšak s maloletou dcérou táto možnosť neprichádzala do úvahy. K uvedenej situácii prispeli aj súdy svojím nedôsledným a jednostranným posúdením prejednávanej veci, nezohľadniac všetky relevantné a podstatné skutočnosti, na ktoré žalovaná od počiatku poukazovala. To, že žalobcovi je jeho vlastná dcéra ľahostajná a do svojho návrhu na vyporiadanie BSM vôbec nezahrmul hľadisko najlepšieho záujmu maloletej dcéry, predsa nemôže byť dôvodom na to, aby súdy toto hľadisko nijako neskúmali a zároveň takýto laxný prístup súdov nemôže byť žalovanej a maloletej dcére strán sporu na ujmu. Žalovaná, v prípade, že jej súd prikáže do výlučného vlastníctva predmetný byt, je pripravená sa vrátiť späť s dcérou do V., avšak len ak si tu nájde zamestnanie. Vzhľadom na doterajší priebeh súdneho konania o vyporiadanie BSM, nemá žiadnu právnu istotu v tom, ako bude predmetná otázka s konečnou platnosťou vyriešená. Preto naďalej ostáva s dcérou v Piešťanoch, kde žije v byte, ktorý si prenajíma. Jej záujmom je však zabezpečiť pre seba a dcéru vlastné bývanie, buď v Piešťanoch alebo v Prešove, podľa výsledku tohto súdneho konania. Ďalej uviedol, že od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, t.j. od 03.12.2013 do júna 2018 prispievala na hypotéku za predmetný byt, sumou 77,78 eura mesačne, t.j. zo svojich výlučných finančných prostriedkov uhradila na hypotéke za tento byt spolu za 54 mesiacov, sumu: 4.200,12 eura. Túto sumu žiada zohľadniť pri vyporiadaní BSM. Podľa informácií žalovanej žalobca žije u svojej matky, ktorá sa oňho stará. Žalobca aj napriek vážnemu zhrôšeniu zdravotného stavu pracuje. Je zamestnaný na TPP v Sociálnej poisťovni. Predmetný byt je aktuálne neobývaný. To znamená, že nie je nijako využívaný ani samotným žalobcom, ani inou osobou. Žalovaná žila v predmetnom byte po právoplatnom rozvode manželstva, od decembra 2013 do 30.06.2019. Počas tejto doby riadne platila svoju časť nájomného a platby súvisiace s užívaním bytu. Tiež platila polovicu mesačnej splátky hypotéky, do júna 2018. Poslednú splátku hypotéky zaplatenú žalovanou za jún 2018 vo výške 77,78 Eur jej žalobca vrátil späť. Pokiaľ žalobca uviedol, že uhradil dlhy, ktoré mala u správcu bytového domu vyrobiť žalovaná, k tomu žalovaná uvádza, že splatil iba svoje dlhy, nie dlhy žalovanej. Žalobca účelovo neprihliada na to, že až do právoplatného vyporiadania BSM sa veci patriace do BSM spravujú primerane režimom BSM, t.j. so všetkými právami a povinnosťami z toho vyplývajúcimi.

30. Z posudku ÚPSVaR Prešov zo dňa 9.10.2007 vyplýva, že miera funkčnej poruchy u žalobcu je k tomuto dňu 60%.

31. Vo vyjadrení zo dňa 16.10.2020 žalobca uviedol, že podľa aktuálneho posudku má mieru funkčnej poruchy 90%, z čoho je zrejmý progres jeho ťažkého zdravotného postihnutia. Byt, v ktorom žalobca býva a ktorý je predmetom vyporiadania v tomto konaní, bol bezbariérový upravený pre jeho potreby. Žalobca pracoval počas celého manželstva so žalovanou a súčasne poberal od momentu, kedy bol uznaný invalidným, teda od 16.5.1987, aj plný invalidný dôchodok v rozmedzí 280-300 eur, ktorý mu bol postupne podľa platnej legislatívy zvyšovaný o cca 8 eur ročne, až do sumy 310,70 eura aktuálne. Byt bol upravený potrebám žalobcu, keď bol upravený bezbariérový a bola v ňom rekonštruovaná kúpeľňa, kde bola vaňa nahradená sprchovacím kútom. Žalovaná s maloletou dcérou odsťahovali sa do V., kde má žalovaná prácu a maloletá tam už druhý školský rok navštevuje školu. Nie je teda v záujme maloletej, na čo apelovala žalovaná vo svojich písomných prednesoch, aby v záujme zachovania sociálnych väzieb maloletej bol predmetný byt prikázaný do vlastníctva žalovanej. Žalovaná predmetný byt nepotrebuje na uspokojenie bytovej potreby svojej ani maloletej, naopak, podľa vyjadrení na pojednávaní chce tento byt predať a následne si kúpiť byt v V.. Na realizáciu tohto zámeru nepotrebuje predmetný byt v V., ale peniaze, pričom žalobca jej vyrovnací podiel podľa vykonateľného rozsudku súdu prvého stupňa vyplatil. Žalobca potrebuje predmetný byt na uspokojenie svojej bytovej potreby. Nie je pravdivým ani tvrdenie žalovanej, že žalobca býva v byte sám. Býva v ňom s priateľkou U. R.. K tomu predložil čestné prehlásenia. Pokiaľ ide o disparitu tak žalobca ako osoba ťažko zdravotne postihnutá má objektívne obmedzenú schopnosť vykonávať niektoré nevyhnutné životné úkony a práce v domácnosti, ako to vyplýva i z posudku ÚPSVaR Prešov zo dňa 9.10.2007. Táto skutočnosť bola žalovanej známa už pri uzavretí manželstva. Keďže tieto úkony nemôže robiť žalobca objektívne, nezávisle na jeho vôli, nemôže súd ich neplnenie pričítať v neprospech žalobcu. Na ťarchu žalobcu, resp. v neprospech žalobcu, by ich mohol pričítať len vtedy, ak by niektoré takéto činnosti vykonávať mohol, ale nevykonával, lebo by ich vykonávať nechcel. Takáto skutočnosť v konaní nebola preukázaná.

32. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

33. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.3) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160701>>

34. Podľa § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

35. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka, pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

36. Predmetom konania o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva je rozdelenie spoločného majetku, vecí strán, ktoré nadobudli počas trvania manželstva a vyporiadanie aj spoločných dlhov strán v zmysle zásad podľa ust. § 150 Občianskeho zákonníka. Majetkom sa rozumie súhrn majetkových hodnôt, t.j. vecí, pohľadávok, iných práv a hodnôt oceníteľných peniazmi. Zdrojom bezpodielového spoluvlastníctva sú všetky príjmy oboch manželov, nech už je ich právny pôvod akýkoľvek. Do bezpodielového spoluvlastníctva nepatria veci získané dedičstvom alebo darom a ďalšie veci špecifikované v ustanovení § 143 Občianskeho zákonníka. Pri vyporiadaní sa v zásade vychádza z princípu parity, teda rovnosti podielov oboch manželov na spoločnom majetku. Každý z manželov má právo žiadať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok.

37. V konaní nebolo sporné, že počas manželstva do bezpodielového spoluvlastníctva strany konania nadobudli byt na ul. P., zapísaný na LV č. XXXXX W. V., S.. Ú.. V.. Zostatkovú hodnotu nehnuteľnosti súd považoval za nespornú vo výške 80.000,- eur, vzhľadom na vyjadrenie strán na pojednávaní dňa 26.04.2021.

38. V zmysle pôvodných návrhov mal byť byt prikázaný žalovanej. V súdnej praxi sa uplatňuje zásada, aby pokiaľ je to možné (najmä so zreteľom na dobu, ktorá uplynula od rozvodu manželstva, či na oddelené bývanie manželov), boli veci prikázané tomu z účastníkov ktorý mal naposledy v držaní, a u ktorého došlo k jej amortizácii (rozsudok NS ČR sp.zn. 22 Cdo 980/20013). Pôvodne bol byt prikázaný do výlučného vlastníctva žalobcu. V zrušujúcom uznesení odvolací súd uložil súdu prvej inštancie vyrovnáť sa s otázkou potrieb maloletého dieťaťa strán sporu, s otázkou, ako sa každý z manželov staral o rodinu a ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí a tiež aj s otázkou starostlivosti o maloleté dieťa strán sporu a obstarávania spoločnej domácnosti. Súd po vykonanom dokazovaní rozhodol o prikázaní bytu do výlučného vlastníctva žalobcu. Súd vychádzal zo stavu ku dňu vyporiadania, kedy žalovaná býva s maloletou dcérou v meste V., cca. 300 km vzdialenom od V.. Maloleté dieťa tam navštevuje základnú školu a žalovaná pracuje. Nie je preto v záujme maloletého dieťaťa, aby bol byt prikázaný do výlučného vlastníctva žalovanej. Žalovaná síce vo vyjadrení uviedla, že je pripravená sa vrátiť späť s dcérou do Prešova, avšak len ak si tu nájde zamestnanie. Nie je teda isté, či žalovaná bude predmetný byt užívať, pričom je potrebné poukázať aj na jej vyjadrenie prostredníctvom právnej zástupkyne, že by tento byt predala. Pokiaľ ide o starostlivosť o spoločnú domácnosť tak žalobca nepoprel, že žalovaná sa starala o potreby domácnosti a o maloletú osobne viac ako žalobca. To však vyplynulo z ťažkého zdravotného stavu žalobcu. Žalovaná v konaní nepreukázala svoje tvrdenia, že: „Žalobca sa nikdy nestaral o rodinu, o potreby v domácnosti, ani o maloletú dcéru. Všetku starostlivosť nechával na žalovanú. Nikdy žalovanej nepomohol so starostlivosťou o domácnosť a o maloletú dcéru, keď to potrebovala.“ V konaní nebolo preukázané, aby sa jedná zo strán výraznejšie zaslúžila o nadobudnutie spoločných vecí, a preto súd vychádzal z toho, že sa strany rovnakou mierou zaslúžili o nadobudnutie spoločného majetku.. Z vykonaného dokazovania súd ďalej zistil, že žalobca v predmetnom byte býva, čo vyplýva z čestných prehlásení, tento byt je rekonštruovaný, bol bezbariérovou upravený, a preto je potrebný pre zabezpečenie potrieb žalobcu, ktorý je osoba ťažko zdravotne

postihnutá, pričom jeho zdravotný stav sa naďalej zhoršuje. Súd teda vzal do úvahy, že vzhľadom na súčasné okolnosti, keď žalovaná s dcérou bývajú v inom meste, nie je isté či z ich strany bude do budúcnosti byt užívaný a žalobca je osoba ťažko zdravotne postihnutá, pričom tento byt potrebuje, je dôvodne prikázať byt do výlučného vlastníctva žalobcu v cene dohodnutej stranami sporu na 80.000,- eur s povinnosťou nahradiť vyrovnávací podiel pre žalovanú.

39. Nakoniec súd dáva do pozornosti, že v prípade ak by byt prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej, táto by musela vyplatiť žalobcovi vyrovnávací podiel vo výške 74.947,65 eura, čo by nepochybne spôsobilo úverové zaťaženie žalovanej a v žiadnom prípade by nebolo v záujme maloletej. Otázne je tiež či by žalovaná bola schopná žalobcu vyplatiť a to aj s prihliadnutím na priznané oslobodenie o súdnych poplatkoch.

40. Ďalej bolo potrebné zaoberať sa výlučným vnosom žalobcu do majetku v spoluvlastníctve odpredajom bytu v jeho výlučnom vlastníctve za sumu 37.200,- eur. V zmysle ust. § 149 OZ každý manžel má právo požadovať, aby mu bol uhradený, čo zo svojho vynaloženia na spoločný majetok a povinnosť nahradiť, čo zo spoločného majetku bolo vynaložené na jeho výlučný majetok. Podľa cit. zák. ust. je treba v konaní vykonať realizáciu zápočtov či už v prospech spoločného majetku, alebo v prospech samostatných majetkov manželov. Tým sa rozumie, že manželia jednak uhradia svoje záväzky voči spoločnému majetku, jednak spoločný majetok vyrovná záväzky voči samostatným majetkom manželov. Nie je nevyhnutné, aby sa tak stalo reálne, postačí vzájomné započítanie. Jedná sa o pohľadávky nepodliehajúce premlčaniu. Cieľom zápočtov je vrátiť do spoločného majetku to, čo bolo vynaložené na výlučný majetok niektorého z manželov napr. na opravu, rekonštrukcie a pod.. Analogický prípad rieši napr. rozsudok NS ČR 22Cdo/2457/2004, ktorý uvádza: „Ak jeden z manželov použil hodnotu členského podielu v stavebnom bytovom družstve, ktorý patril výlučne jemu na získanie iného manželom už spoločného členského podielu v stavebnom bytovom družstve, má pri vyporiadaní BSM právo požadovať, aby mu bola zo spoločného majetku manželov táto hodnota uhradená. Hodnotu takéhoto vnosu je treba zásadne zisťovať ku dňu, kedy bol uskutočnený. Za tzv. vnos jedného z manželov do BSM je to, čo tento manžel vynaložil na spoločný majetok a čo má právo požadovať, aby mu zo spoločného majetku bolo uhradené. Výlučný členský podiel žalobcu, ktorý použil na získanie iného družstevného bytu pre oboch účastníkov predstavuje tiež majetok, ktorý bol vložený z oddeleného majetku žalobcu na spoločný majetok účastníkov - na ich spoločný členský podiel v stavebnom bytovom družstve patriaci do ich BSM. Potom mala byť zistená hodnota takéhoto majetku vynaloženého žalobcom a čiastka, ktorú má žalovaná zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie podielov by mala byť zvýšená o polovicu tejto hodnoty.“ Aj keď v danom prípade sa nejedná o členský podiel je všeobecne známe, že hodnota členského podielu je ekvivalentom trhovej hodnoty bytu. Z uvedeného dôvodu súd akceptoval námietku žalobcu o zohľadnení jeho výlučného vnosu, avšak po odpočítaní finančných prostriedkov, ktoré boli vynaložené z majetku v BSM v prospech výlučného majetku žalobcu tak, ako ich žalovaná listinnými dôkazmi preukázala. Jedná sa o investíciu v celkovej hodnote 441,81 eura investovaných do úprav bytu a 174,67 eura za odkúpenie bytu, spolu 589,48 eura, z ktorých bolo potrebné odpočítať polovicu podielu žalovanej, teda 294,74 eura a o túto sumu znížiť výlučný vnos žalobcu, teda na sumu 36.905,26 eura. S týmto záverom sa stotožnil ja odvolací súd.

41. Ďalej bolo potrebné zohľadniť výlučné investície žalovanej na motorové vozidlo OPEL MERIVA, ktoré boli v sume 7.341,57 eura po redukcii podľa návrhu právnej zástupkyne žalovanej zohľadniť sumou výlučného vnosu 7.000,- eur. Výlučný vnos žalovanej žalobca nepoprel. Tu sa súd nemá dôvod odkloniť od pôvodného rozsudku, kde súd považoval za primeranú redukcii, a teda zohľadnenie výlučného vnosu žalovanou vo výške 1.175,- eur nasledovným výpočtom: Spolu bývalí manželia zaplatili za motorové vozidlo 15.639,57 Eur, zaokrúhlene 15.640,- Eur. Z uvedeného podiel žalovanej predstavuje 47 %. Aktuálna hodnota motorového vozidla bola 5.000,- eur, výlučný vnos 47 % zo zvyšku podielu, teda 1.175,- eur, ako výlučný vnos žalovanej. S uvedeným záverom sa stotožnil aj odvolací súd.

42. Žalovaná tiež predložila listinný dôkaz, na základe ktorého navrhla zohľadniť jej výlučnú investíciu sumou 2.519,42 eur do bytu v spoločnom vlastníctve na Dubovej ulici v Prešove, ktoré finančné prostriedky získala zrušením životnej poisťky, čo súdu aj relevantne preukázala. Strana žalobcu síce spochybnila investovanú sumu, avšak len tvrdením, že žalovaná o tom nepredložila relevantné dôkazy. Toto tvrdenie sa nezakladá na pravde, nakoľko žalovaná preukázala čerpanie finančných prostriedkov 2.519,42 eura zrušením životnej poisťky (čl. 98 spisu). Samotné investované peniaze strana žalobcu nespochybnovala. Pokiaľ žalovaná v písomných stanoviskách tvrdí, že investovala výlučné prostriedky

patriace do jej vlastníctva v prospech výlučného vlastníctva žalobcu na pôvodný jednoizbový byt tu je potrebné uviesť, že predovšetkým súd nie je zrejmé aké finančné prostriedky tým mienila a v neposlednom rade investícia výlučného majetku jedného z manželov na výlučný majetok druhého manžela nemôže byť predmetom vyporiadania, nakoľko nejedná sa o stav predpokladaný v ust. § 149 OZ, teda z výlučného v prospech spoločného, resp. zo spoločného v prospech výlučného.

43. Taktiež súd súhlasí s názorom strany žalobkyne, že predmetom vyporiadania nemôžu byť dary poskytnuté matkou žalobcu žalobcovi, nakoľko dary sú výlučným majetkom obdarovaného a nemôžu byť vyporiadavané v režime BSM.

44. Zosumarizovaním odôvodnenia dospel súd k vyčísleniu vyrovnávacieho podielu nasledovne: Z hodnoty bytu 80.000,- eur bolo potrebné odpočítať výlučný vnos žalobcu, ktorý súd vyčísli na sumu 36.905,26 eura. Výsledná suma 43.094,74 eura po vydelení dvoma predstavuje podiel každého z bývalých manželov vo výške 21.547,37 eura. K podielu žalovanej 21.547,37 eura bolo potrebné pripočítať jej výlučný vnos na osobnom motorovom vozidle 1.175,- eur a výlučný vnos 2.519,42 eura, pričom výsledná suma vyporiadacieho podielu tak predstavuje 25.241,79 eura, ktoré na vyrovnanie podielov má zaplatiť žalobca.

45. Strany konania počas manželstva si zobrali hypotekárny úver čerpaný z peňažného ústavu Prvej stavebnej sporiteľne, a.s., číslo zmluvy o pôžičke č. 2568211301 zo dňa 1.5.2006, ktorý bol v pôvodnom rozsudku vyčíslený v zostatkovej hodnote k 18.5.2017 vo výške 4.872,- eur. Tento bol po rozvoде splácaný oboma stranami, pričom ako vyplýva z výpisov žalovaná uhradila od 29.05.2017 do 11.07.2018 spolu 15 splátok po 77,78 eura, spolu 1.166,70 eura. Ako vyplýva z potvrdenia zo dňa 14.10.2020, úver bol dňa 13.07.2018 vyplatený. Súd teda z polovice sumy 4.872,- eur, t.j. zo sumy 2.436,- eur odrátal sumu 1.166,70 eura a zvyšok sumy 1.269,30 eura bude zohľadnená odpočítaním z vyrovnávacieho podielu žalovanej. Keďže úver bol v celom rozsahu vyplatený súd nerozhodoval o jeho prikázaní jednej zo strán.

46. Podľa potvrdenia zo dňa 12.10.2018 žalobca uhradil nedoplatok na byt, ktorý v roku 2018 predstavoval sumu 2.240,60 eura. Polovica predstavuje sumu 1.120,30 eura., ktorá bude zohľadnená odpočítaním z vyrovnávacieho podielu žalovanej.

47. V pôvodnom rozsudku bolo vyporiadavané aj motorové vozidlo OPEL MERIVA, kedy zostatková hodnota motorového vozidla v zmysle dohody strán sporu bola 5.000,- eur. Predmetné motorové vozidlo však neexistuje, keďže došlo k havárii a žalobca ho predal na súčiastky. „Čo sa týka vysporiadania spoločných vecí, podmienkou ich vyporiadania je to, že v dobe rozhodnutia súd existujú a že v dobe zániku bezpodielového spoluvlastníctva predstavovali je súčasť. Ak jeden z manželov nakladal s vecou v rozpore so zákonom, nemožno na jeho protiprávny úkon prihliadať (R 42/1972) a vec je potrebné zahrnúť do vysporiadania a jemu prikázať. Ak však tento manžel vec zničil, nemožno mu ju sice prikázať, ale jeho vysporiadací podiel sa o hodnotu tejto veci znížil.“ Fekete, I: Občiansky zákonník <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>. 2. Zväzok (Vecné práva: Zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie). Veľký komentár, 2. Aktualizované a rozšírené vydanie. Bratislava: Eurokódex 2015, str. 380). Súd preto neprikázal motorové vozidlo do výlučného vlastníctva žalobcu, avšak k vyrovnávajúcemu podielu, ktorý má vyplatiť žalovanej prirátal sumu 2.500,- eur (polovica zo sumy 5.000,- eur, na ktorej sa strany dohodli pri vyporiadaní v pôvodnom rozsudku)

48. Vyrovnávací podiel predstavoval sumu 25.241,79 eura (bod 44). Od tejto sumy súd odrátal sumu 1.269,30 eura (bod 45), ktorá predstavuje polovicu uhradeného úveru žalobcom a sumu 1.120,30 eura (bod 46), ktorá predstavuje polovicu sumy uhradenej žalobcom na nedoplatok na byte. Vyrovnávací podiel tak predstavuje sumu 22.852,32 eura, pričom k tejto sume súd prirátal sumu 2.500,- eur (bod 47). Vyrovnávací podiel tak predstavuje sumu 25.352,19 eura.

49. Pri vyporiadaní spoločného majetku sa uplatňuje základná zásada vyplývajúca z ustanovenia §150 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej podiely oboch manželov sú rovnaké. Súdna prax uznáva, že uplatnenie tejto zásady nie je bezpodmienečné, a pripúšťa situácie, kedy je na mieste sa od tejto zásady odchýliť. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 1096/2011 zo dňa 28.11.2012 odklon od zásady rovnosti podielov je výnimočný a musí byť odôvodnený individuálnymi okolnosťami konkrétneho prípadu. Pri rozhodovaní o výške podielov a úvahe o rozdielnosti podielov (disparite podielov) treba

vychádzať z hľadísk uvedených v ustanovení § 150 Občianskeho zákonníka, ktorými sú potreby maloletých detí, zásluhy o nadobudnutie a udržanie spoločného majetku, starostlivosť o rodinu, deti, obstarávanie spoločnej domácnosti. Ide o demonštratívny výpočet rozhodujúcich kritérií, a preto je nutné zohľadniť aj ďalšie relevantné okolnosti, medzi ktoré patria napríklad negatívne okolnosti v manželstve, ktorými môže byť napríklad ak jeden z manželov vôbec nepracuje alebo sa práci vyhýba, nevedenie spoločnej domácnosti a oddelenie hospodárenia manželov, gamblerstvo, používanie návykových látok, nevera jedného z manželov, príčiny rozvratu manželstva, alkoholizmus jedného z manželov, zavinené zadlžovanie BSM, úmyselné alebo nedbanlivostné konanie manžela, ktoré viedlo k zániku alebo k zničeniu vecí, problematika tzv. domáceho násillia, výkon trestu odňatia slobody a ďalšie okolnosti. Žalovaná navrhla disparitu podielov strán na spoločnom majetku 30% ku 70%. Súd v danom prípade nezistil také okolnosti, pre ktoré by mal pristúpiť ku disparite podielov. V konaní nebolo preukázané, aby sa jedná zo strán výraznejšie zaslúžila o nadobudnutie spoločného majetku. Ako už bolo vyššie žalobca nepoprel, že žalovaná sa starala o potreby domácnosti a o maloletú osobne viac ako žalobca. To však vyplynulo z ťažkého zdravotného stavu žalobcu. Uvedené však podľa názoru súdu nemôže zakladať disparitu podielov. Súd preto nevzhliadol žiaden dôvod pre aplikáciu disparity.

50. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

51. Podľa § 255 ods. 1,2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

52. Konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je síce návrhovým konaním, sporovým konaním, ale špecifickosť tohto konania spočíva v tom, že ho môže podať ktorýkoľvek z bývalých manželov v záujme vyporiadať spoločný majetok a súčasne je konaním, v ktorom súd v otázke vyporiadania nie je viazaný návrhmi strán. Súd postupuje v súlade s hore citovanou právnou normou, z ktorej vyplýva určitý spôsob vyporiadania vzťahu medzi stranami (§ 216 ods. 2 CSP, § 150 OZ). Nie je rozhodujúce, ktorý z bezpodielových spoluvlastníkov po zániku BSM podal návrh vo veci podľa § 149 ods. 3 OZ na súd a zaujal tak procesné postavenie žalobcu v konaní oproti druhému nevyhnutne v postavení žalovaného. Preto podľa názoru súdu nemožno hovoriť o úspechu, či neúspechu niektorej zo strán sporu v porovnaní so stranou druhou. Na uvedené súd aplikoval ust. § 255 ods. 2 CSP z dôvodu, že každému z bývalých manželov sa dostala polovica spoločného majetku a ani jeden nemal vo veci plný úspech, preto súd rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).